

Työ- ja elinkeinoministeriö

Painelaiterekisterin tiedonhallinta

ASIAN TAUSTA JA VIREILLETULO

Kantelija Oy oli kantelussaan arvostellut Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) menettelyä painelaiterekisteriä koskevien tietopyyntöjensä käsittelyssä.

Annoin päätökselläni 15.12.2023 ([OKV/1691/10/2022](#)) Tukesille laillisuusvalvonnallisen huomautuksen velvollisuuksien vastaisesta laiminlyönnistä painelaitelain (1144/2016) 77 §:n mukaisen painelaiterekisterin ylläpitotehtävässä.

Totesin päätöksessäni, että Tukesin vastuulla on painelaitteiden turvallisen käytön valvonta ylläpitämänsä painelaiterekisterin avulla, jolloin varmistetaan muun muassa painelaitteiden sääntönmukainen tarkastus. Rekisteri ei kuitenkaan ollut ajantasainen eikä se täyttänyt viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, tiedonhallintalaki) vaatimuksia.

Päätökseni mukaan painelaiterekisterin on oltava ajantasainen ja käyttökelpoinen, jotta Tukes voi toteuttaa sille uskottua valvontatehtävää tehokkaasti ja tuloksellisesti. Rekisterin ylläpitovelvollisuuden laiminlyönti voi heikentää rekisteröityjen painelaitteiden turvallisuutta, ja tämä tekee laiminlyönnistä tavanomaista moitittavamman.

Kiinnitin myös työ- ja elinkeinoministeriön huomiota Tukesiin kohdistuvan valvontatehtävän asianmukaiseen hoitamiseen ja pyysin ministeriötä antamaan selvityksensä viimeistään 16.2.2024, miten painelaiterekisterin tiedonhallinta on Tukesissa järjestetty.

Työ- ja elinkeinoministeriö antoi pyytämäni selvityksen 13.2.2024. Selvityksen mukaan uusi painelaiterekisteri ei ollut vielä valmis, koska järjestelmän kehitys oli vielä kesken ja käyttöönoton tarkkaa aikataulua ei ollut vahvistettu. Selvityksen mukaan uusi painelaiterekisteri pyrittiin ottamaan käyttöön vuoden 2024 aikana. Työ- ja elinkeinoministeriö totesi lisäksi, että uuden painelaiterekisterin käyttöönotto parantaisi painelaiterekisterin tiedonhallintaa ja tietojen ajantasaisuutta. Uuden painelaiterekisterin tehostettu tarkastustietojen automaattinen tarkistusmenettely vaikuttaisi tarkastustietojen ajantasaisuuteen. Lisäksi määräaikaistarkastuksia koskeva muistutusmenettely vaikuttaisi omalta osaltaan tarkastustietojen ajantasaisuuteen. Uusi rekisteri tukisi Tukesia painelaitelain 77 §:n mukaisen veloitteen toteuttamisessa. Uudesta painelaiterekisteristä pitäisi saada tiedot ripeästi valvontatehtäviä sekä painelaitteiden omistajia, haltijoita ja käytönvalvoja varten.

Kiinnitin työ- ja elinkeinoministeriön selvityksen johdosta antamassani päätöksessä 21.3.2024 ([OKV/544/80/2024](#)) työ- ja elinkeinoministeriön huomiota sen lakisääteisiin tehtäviin sen ohjauksessa olevien viranomaisten valvonnassa.

Pyysin työ- ja elinkeinoministeriötä ilmoittamaan viimeistään 31.12.2024, miten painelaiterekisterin tiedonhallinta on Tukesissa järjestetty. Tiedoista tuli muun muassa käydä ilmi, onko uusi rekisteri käytössä, onko siitä saatavilla painelaitelain 77 §:ssä luetellut tiedot ajantasaisina ja kuinka ripeästi tiedot rekisteristä on saatavissa.

SELVITYS

Työ- ja elinkeinoministeriö on antanut pyytämäni selvityksen 3.12.2024. Selvitys sisältää työ- ja elinkeinoministeriön lausunnon 2.12.2024 ja Tukesin selvityksen 28.11.2024.

Tukesin selvityksen mukaan uusi painelaiterekisteri on otettu käyttöön 21.10.2024. Rekisteröinti- ja tarkastustiedot saatetaan ajan tasalle vuoden loppuun mennessä. Tukesin selvityksen mukaan uusi painelaiterekisteri on painelaitelain ja tiedonhallintalain vaatimusten mukainen sekä mahdollistaa muutostietojen päivittämisen siten, että tiedot ovat ajan tasalla.

Tukesin selvityksen mukaan uudesta painelaiterekisteristä on mahdollista tehdä tietohakuja julkisuuslain mukaisissa määräajoissa. Rekisteristä voidaan tehdä tilastollisia tietohakuja tarkastusjärjestelmän toimivuuden seurantaan ja raportointiin. Koska kaikkiin mahdollisiin tietopyyntöihin ei voida varautua etukäteen, voi tietopyyntö aiheuttaa tietoteknistä ohjelmointia. Tämän ei kuitenkaan pitäisi Tukesin arvion mukaan aiheuttaa erityisiä kustannuksia tai viivästyttää tietopyyntöön vastaamista siten, että se aiheuttaisi poikkeamisen julkisuuslain määräajasta.

Työ- ja elinkeinoministeriön on lausunnossaan todennut näkemyksensä, että Tukesin uusi painelaiterekisteri on painelaitelain mukainen, ja että tiedonhallinta painelaiterekisterin osalta on

lainmukaisesti järjestetty ja mahdollistaa tietopyyntöihin vastaamisen julkisuuslaissa säädettyissä määräajoissa.

RATKAISU

Työ- ja elinkeinoministeriö ja Tukes ovat ilmoittaneet, että uusi painelaiterekisteri on otettu käyttöön 21.10.2024. Uuden painelaiterekisterin toiminta täyttää työ- ja elinkeinoministeriön ja Tukesin käsitysten mukaan painelaitelaissa, julkisuuslaissa ja tiedonhallintalaissa säädetyt edellytykset.

Käytettävissä olevien tietojen perusteella Tukes pystyy nyt uuden painelaiterekisterin käyttöön ottamisen jälkeen täyttämään painelaitelain 77 §:n mukaisen painelaiterekisterin ylläpitotehtävänsä.

Asia ei anna aihetta enempiin laillisuusvalvonnallisiin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Elina Nyholm